

Gemeentegroei vanuit Bijbels Perspectief

Rudy Brinkman

Stg. B.T.O. Yarah

**Ik loop daarom niet zonder duidelijk doel en ik vecht zó met de
vuist dat ik niet maar wat in de lucht sla. – 1 Kor 9:26, HSV**

Gemeentegroei vanuit Bijbels Perspectief

Alle rechten © 2013, Stg. Bijbels en Theologisch Onderwijs "Yarah" – www.yarah.nl

Inleiding

"THE CHURCH EXISTS FOR NOTHING ELSE BUT TO DRAW PEOPLE INTO CHRIST, TO MAKE THEM LITTLE CHRISTS. IF THEY ARE NOT DOING THAT, ALL THE CATHEDRALS, CLERGY, MISSIONS, SERMONS, EVEN THE BIBLE ITSELF, ARE SIMPLY A WASTE OF TIME. GOD BECAME MAN FOR NO OTHER PURPOSE." - C.S. LEWIS

Persoonlijke introductie

In de loop van mijn leven heb ik tot diverse kerken en gemeenten behoord. Ik groeide op in de (Synodaal) Gereformeerde Kerk; in mijn tienerjaren kwam ik tot geloof en liet mij dopen. Dit was in een Pinkstergemeente, deze verliet ik omdat er binnen deze kringen steeds meer "uitingen" en manifestaties plaatsvonden waar ik niet achter kon staan.

Daarna behoorde ik tot een pas gestichte Baptistengemeente. Deze was ontstaan vanuit een Bijbelstudiegroep en groeide "explosief", dat wil zeggen al snel waren er een 50 tot 60 volwassen bezoekers per dienst nadat de eerste diensten zelfs door meer dan 140 nieuwsgierigen bezocht waren. Na een tijdje kwam de groei tot stilstand en later verdwenen door interne problemen helaas veel mensen uit de gemeente; sommige werden zelfs gewoon de deur gewezen door verdeeldheid over een "leiderschapskwestie".

Vervolgens behoorde ik tot een andere Baptistengemeente, die in de loop der jaren eveneens explosief ging groeien (bijna *vertienvoudigd* in slechts enkele jaren). Maar het 'programma' dat men daarvoor gebruikte kon ik niet mee uit de voeten en mijn vrouw en ik verlieten deze gemeente nadat we met de 2^e predikant van de gemeente in een, overigens zeer hartelijk, gesprek van gedachten hadden gewisseld hierover. Ook hij verliet enige tijd later deze gemeente en werd zelfs een verklaard tegenstander van dit type gemeenten. Die gemeente staat nog steeds bekend als "snel groeiend" maar feitelijk groeit men daar de laatste jaren eigenlijk ook niet meer in ledental. Er is nog veel nieuwe aanwas in ledental, maar "via de achterdeur" verdwijnen ook weer veel mensen.

Na een aantal jaren kwamen we wederom in een Baptistengemeente terecht. Eveneens een gemeente die 'groei' nastreefde. Het was net in de periode dat het "Doelgericht Leven" programma van Rick Warren in opkomst was en het programma werd door de leiders van de gemeente omarmd en ingevoerd. We maakten het programma mee en naast de 'zonnige' kant er van zagen we ook heel duidelijk de schaduwzijde; de schade die werd aangericht bij ouderen, bij veel mensen "van het eerste uur". Zij verlieten de gemeente of werden er, zondermeer, "uitgebonjourd" omdat zij toch wel vraagtekens hadden – en vragen? Daar weigerde het (autoritaire) leiderschap als "gezanten Gods" op te antwoorden. Alles voor het getal. Die gemeente groeit feitelijk ook niet meer in ledental. Er komen nog steeds nieuwe mensen binnen, maar er verdwijnen via 'de achterdeur' net zo hard zeer veel mensen.

Via de achterdeur?

Dit “achterdeur-verschijnsel” is niet zo uniek. Otto de Bruijne schreef een boek over ‘kerkverlating’ door Evangelische Christenen. Eén van de feiten uit het boek: 103 van de respondenten had tot 168 verschillende gemeenten behoord.

Uit het onderzoek van Gerko Last (zie bijv <http://www.frieschdagblad.nl/index.asp?artID=28827>) bleek tevens dat de groei van bijvoorbeeld de Bethel-gemeente in Drachten voor maar liefst 88% bestaat uit leden die uit andere kerken waren overgekomen, incl. 18% baptisten uit andere gemeenten – dat betekent dat van de ca. 2700 volwassen leden (2010) er ca. 485 leden uit andere Baptistenkerken uit de regio afkomstig zijn. Ook de theoloog Jaap Marinus schreef -naar aanleiding van een enquête die Marinus uitvoerde- over het feit dat veel mensen hun gemeente of kerk verlaten om zich elders aan te sluiten (ten onrechte door Marinus als ‘kerkverlating’ bestempeld, maar dat terzijde).

Gemeentestichting

Het was in 2005 dat vanuit de Bijbelstudiegroep waar ik al jarenlang toe behoorde er behoefte ontstond aan een (nieuwe) gemeente. Dit omdat veel van de deelnemers aan de Bijbelstudiegroep in de loop der jaren door allerlei oorzaken zonder gemeente geraakt waren of nog nooit tot een gemeente hadden behoord. En men mistte (de) onderlinge samenkomsten.

Er werd daarom een gemeente gesticht en bij de eerste samenkomst was er een kleine groep volwassenen aanwezig. Er was in het begin een (lichte) getalsmatige groei maar na verloop van tijd verlieten sommigen de gemeente ook weer – en als je in een kleine gemeente leden verliest voel- en zie je dat extra duidelijk. De redenen zijn divers; verhuizing/emigratie, andere inzichten, reisafstand, persoonlijke redenen. Per saldo is de gemeente getalsmatig maar zeer minimaal gegroeid in de jaren er na en na een aantal jaren is het aantal vaste (volwassen) bezoekers op ongeveer hetzelfde niveau als bij de start. Ook in onze gemeente hebben we dus het verschijnsel van ‘draaideur-Christenen’ gezien, mensen die binnenkomen om na een tijdje weer te vertrekken om hun heil elders te beproeven.

Van sommigen van hen weten we dat ze daarna naar nog weer andere gemeenten zijn vertrokken. Er zijn Christenen die zo, in 15 à 20 jaar tijd tot wel zeven of acht kerken en gemeenten behoord hebben!

De ‘draaideur’-Christen

Het is bijna onmogelijk deze gelovigen vast te houden als gemeente. Want hoe dan ook, ze zullen op een dag de gemeente weer verlaten. Om welke reden dan ook. Legitiem, soms, maar soms ook niet.

Dat zijn dan ook de mensen waar je, als je je gemeente wilt laten groeien, niet op moet richten. Opmerkelijk is echter dat de meeste “gemeentegroei programma’s” zich daar wél op richten. Althans, de groei van gemeenten die dergelijke programma’s gebruiken lijkt voor een zeer groot deel juist uit die mensen te bestaan die, om welke reden dan ook, de eigen kerk of gemeente verlaten en, op termijn, ook de -voor hen nieuwe- gemeente weer zullen verlaten.

De inhoud van deze programma's spreekt kennelijk juist die groep aan. Maar zodra 'het nieuwe er af is' zijn veel van deze mensen al snel vertrokken naar een nieuwe gemeente waar het proces zich herhaalt. Telkens worden ze enthousiast ontvangen, zijn zelf enthousiast over het warme welkom, de fijne gemeente, .. om na een tijdje de deur –soms zelfs met een luide, gefrustreerde, knal- te sluiten, het vertrek verdedigend met de meest uiteenlopende redenen. Ten diepste ligt het probleem echter bij deze mensen zelf; ze zullen "het" nergens kunnen vinden. Uiteraard zijn er natuurlijk soms ook hele legitieme redenen om een gemeente te verlaten – maar dat is buiten het beschouwingsgebied van dit artikel.

De Christen-consument

Misschien denkt u dat ik overdrijf. Maar bezoek eens een gemiddelde Evangelische gemeente, en kom er twintig jaar later nog eens. Wie, van de mensen die er 20 jaar geleden waren, zijn er dan nog? Het zal u tegenvallen! Meestal zijn zij die toen de pijlers van de gemeente waren nog aanwezig en nog steeds de mensen die de gemeente draaiende houden, en wellicht wat ouderen... maar over het algemeen zijn veel Evangelische gemeenten "doorgangshuizen".

Vergelijk dit eens met de meer lokale, traditionele, kerken. De Hervormde of Gereformeerde 'dorpskerk' of 'wijkgemeente'. Daar zie je dat men soms al generaties lang tot deze (dorps)kerk behoort! Natuurlijk heeft dit alles te maken met allerlei sociologische verschillen, de toegenomen mobiliteit, maar ook.. het 'karakter' van de Evangelische gemeenten (waaronder de streekfunctie die men vaak heeft) en de mensen die deze gemeenten bezoeken.

De Mega Kerk

Ik heb persoonlijk niets tégen een grote gemeente. Er zijn in diverse plaatsen in het land lokale kerken en gemeenten met meer dan 1500 leden. Voor Nederlandse begrippen dus een "Megakerk".

De mega-kerken worden vaak als "het" voorbeeld aangehaald als we spreken over Gemeentegroei. Dit is eigenlijk niet juist, er zijn er veel meer. In dit artikel wil ik echter kort op het fenomeen 'mega-kerk' ingaan. Daarbij hebben we het met name over de *Evangelische* 'mega-kerken'.

De omvang zegt niets over de vraag of men principieel onjuist bezig is. Ik weet dat er veel mensen zijn die per definitie tégen de 'mega-kerken' en de 'gemeentegroei-beweging' zijn, om allerlei, vaak legitieme, redenen. Eén van de redenen is dat men claimt dat "daar geen goede leer is" of "de leiders deugen niet, doen het uit persoonlijk gewin" (enz). Leest u dan s.v.p. [Markus 9:38-40](#) eens.

En denk ook eens terug aan Spurgeon. Hoeveel van u zullen met droge ogen durven beweren dat zijn prediking niet goed was, valse leer zelfs, of "dwaling"? Weet u hoeveel mensen op zijn prediking af kwamen? *Tot wel ruim 35.000 mensen per bijeenkomst!* Hij moest de havenloodsen waar de schepen werden gebouwd afhuren omdat zijn kerkgebouw in Londen véél te klein was geworden! En wat dacht u van Dwight L. Moody, Dr. Scofield e.v.a. ? Scofield's eerste gemeente telde 17 leden. Na een paar jaar waren dat er ruim 600. Over gemeentegroei gesproken!

De zogenaamde ‘mega-kerken’, en dan met name de Evangelische mega-kerken, zijn vaak wel de meest duidelijke exponent van **het Christelijke consumentengedrag**; bezoekers komen vaak van kilometers ver (*en rijden ondertussen diverse andere gemeenten voorbij!*), en drie kwartier tot een uur reistijd is niet ongebruikelijk.

Het karakter van de diensten kent verder een hoog entertainment niveau. Daarnaast zijn de diensten vrijblijvend en weinig confronterend. Er is nauwelijks sprake van een onderlinge band en er wordt, afgezien van financiële offers, *in eerste instantie* weinig ‘commitment’ gevraagd van de bezoekers. Maar juist deze aspecten spreken veel moderne mensen aan; vrijblijvend –*bekering is anoniem “je hand opsteken”*-, geen verplichtingen of binding (niemand die je mist als je niet komt), muziek waar je je lekker bij voelt. Een “feel good” boodschap.

Uiteindelijk, zo blijkt, is men echter wel succesvol in het langdurig binden van een deel van de ‘zoekers’; er ontstaat bij de groep die wel binding krijgt een binding die zelfs erg sterk is. Zoals de Amerikanen zeggen: “It’s a numbers game”... als je maar genoeg mensen binnen krijgt, is er altijd wel een deel dat zich wel committeert aan de kerk en er actief in wordt.

Bij deze kerken zien we dan ook een groot verschil tussen de *opgegeven bezoekersaantallen* en de *aantallen leden*. Het is niet ongebruikelijk als meer dan 1/3e van de bezoekers geen lid is of zich niet echt verbonden voelt met de kerk.

Onderzoekers claimen dan ook dat de zogeheten ‘zoeker-vriendelijke’ gemeenten *niet anders verwachten* en het beschouwen als een ingecalculeerd risico dat er “free riders” zijn. Zij gaan er vanuit dat een groot deel van de nieuwe aanwas weinig tot geen binding zoekt en zal hebben met de betreffende kerk. Maar dat vinden zij niet erg, het gaat immers om het getal, en het getal zal tot méér aanwas leiden zo is de aanname (en inderdaad de praktijk).

Men kiest in deze structuur dus bewust er voor zich te richten op hen die ‘zoekende’ zijn naar een kerk of gemeente, lid of niet van een andere kerk doet niet ter zake. Dat is ook de “grote klacht” van kerken en gemeenten die hun leden met lede ogen zien vertrekken daarheen: “Ze schieten onder onze duiven”, hoor je dan. Natuurlijk is dit niet altijd helemaal waar, dat moeten we ook willen zien. Feit is wel, echter, dat de ‘zoeker vriendelijke kerk’ zich niet richt op randkerkelijke of ongelovige mensen maar *juist op hen die wél geloven* maar “iets anders zoeken”. Dat kan zijn: een heldere, Bijbelse, boodschap of een ander type kerk, een andere liturgie, een modernere manier van samenkomsten, meer activiteiten voor de kinderen of tieners, enzovoorts.

De onderzoeker von der Ruhr stelt dat *de Christelijke consument* (zoals hij deze kerkgangers noemt) in feite een ‘religieus product’ afneemt, en daar een kostprijsberekening op losgelaten kan worden. Zo beschouwd, is de gemiddelde evangelische ‘mega-kerk’ niet anders meer dan een dienstenaanbieder, een religieus bedrijf. Zie verder het betreffende (*onafhankelijke*) onderzoek:

http://www.thearda.com/asrec/archive/papers/von_der_Ruhr_Megachurch_Growth.pdf

Kleine gemeenten

In kleine gemeenten zie je vaak een enorme afkeer van deze principes en methoden. Verder zie je dat het simpele feit dat de gemeente klein is wordt opgehangen aan een aantal zaken. Zo hoor je dan bijvoorbeeld: “Men verdraagt de waarheid niet” (in mijn ogen hautain en exclusivisme, zelfs aan het sektarisme grenzend). Of, je hoort andere zaken als “Wij zijn Bijbelgetrouw, en dan kun je nooit de

massa aanspreken". Daarmee andere, grotere, gemeenten *impliciet veroordelend* als zijnde *niet* Bijbelgetrouw. Het feit dat je gemeente 'klein' is, zou dan een bewijs zijn dat de waarheid gesproken wordt bij "ons", en niet bij "hen". Die houding valt niet te verdedigen in mijn ogen.

Want – het bewijs is er gewoon dat ook een gemeente of kerk die Gods Woord voluit laat spreken en "Bijbelgetrouw" is, enorm groot kan worden en zijn. Er zijn er zelfs zéér veel! Zelfs "mega-kerken" die als "Bijbelgetrouw" getypeerd kunnen worden. Ik kan hier voorbeelden te over van noemen, ook het eerder aangehaalde onderzoek van von der Ruhr betoogt dit. En denk nog eens terug aan Spurgeon e.a.?

Kerken die zelfs een Televisie- en Radio-bediening (in de VS en Engeland) hebben, zendingsorganisaties hebben gesticht, enzovoorts. Het is beledigend, *op zijn minst*, aan het adres van deze gemeenten en kerken te stellen dat je alléén maar "Bijbelgetrouw" bent, dat het teken daarvan is, wanneer je een "kleine" gemeente of kerk bent. Volstreekte onzin!

Het is ook een *negatieve grondhouding* welke er toe zal leiden **dat de gemeente alleen maar kleiner zal worden.**

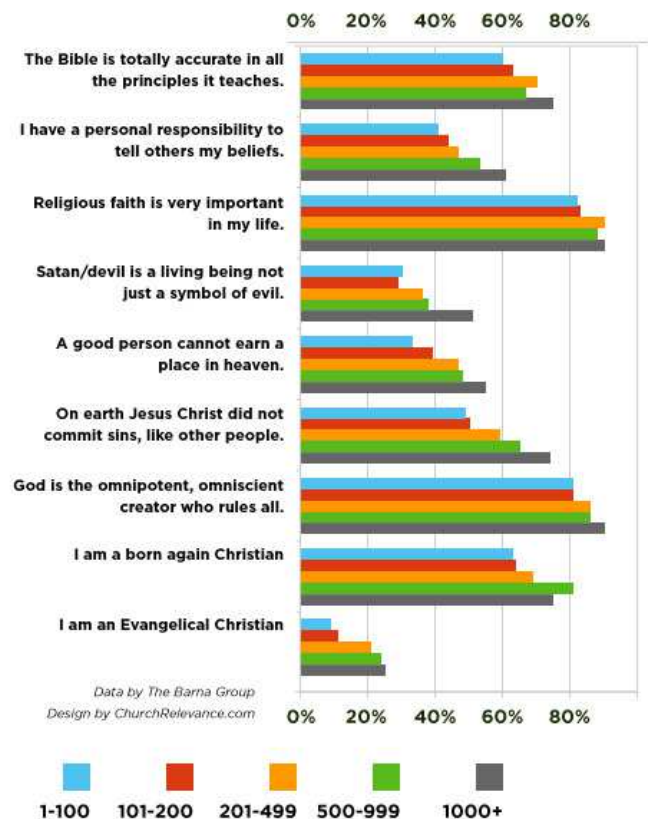
Ook de manier van samenkomen, middelen en methoden (beamer, band, enz) die gebruikt worden zeggen *niets over de inhoud van de prediking en opvattingen welke men in de gemeente er op na houdt.* Het is *niet* juist om een gemeente daar op 'af te rekenen'.

Ik heb in de loop der jaren tot een aantal gemeenten behoord, en heb veel gemeenten bezocht, contacten met ze gehad en onderhouden. De allergrootste gemeenten kunnen Bijbelgetrouw zijn, de allerkleinste de meest vreselijke dwalingen verkondigen én.. andersom.

Sterker nog, uit onderzoek van Barna (zie vorenstaande grafiek) blijkt dat gelovigen die behoren tot grotere kerken vaak zelfs "orthodoxer" of "Bijbelgetrouwer" zijn, dan zij die tot een kleinere gemeente behoren! Dit heeft overigens mede te maken met het feit dat kerken met meer dan 500 leden over het algemeen, *in de VS*, Evangelisch van karakter zijn en kleinere kerken vaak behoren tot een meer traditionele denominatie. Maar, het bewijst wel dat omvang of ledental helemaal niets zegt.

<https://www.barna.org/barna-update/article/12-faithspirituality/289-how-faith-varies-by-church-size>

Een kleine gemeente heeft zo z'n voordelen, maar de nadelen zijn in principe veel groter. Overigens hangt dit natuurlijk mede af van het type gemeente en de doelstellingen. Als je in een (kleine) huisgemeente samenkomt is dat bijvoorbeeld heel anders. We gaan uit van een 'gewone' kerkelijke gemeente die regulier en openbaar samenkomt in onderstaande.

Voordelen

- ✓ Vaak meer en intensiever bij elkaar betrokken;
- ✓ Sterkere sociale functie (leden onderling) – dit kan zich echter ook tégen de gemeente keren;
- ✓ Meer verbondenheid met de gemeente zelf – veel leden ervaren de gemeente als “hun” gemeente en zijn daarom bereid extra tijd en middelen te investeren;
- ✓ Potentieel flexibel.

Nadelen

- ✓ Kwetsbaar als gemeente.
Het vertrek van een paar mensen kan er toe leiden dat de gemeente niet meer “levensvatbaar” is, ook kan een gemeente vergrijzen en verliest daarmee zijn aantrekkingskracht;
- ✓ Veel taken, weinig mensen die ze kunnen (of willen) uitvoeren.
Of een gemeente nu 30 of 300 leden heeft, het aantal taken is ongeveer gelijk alleen de schaalgrootte is anders. Er moet ook in een kleine gemeente bijvoorbeeld zangleiding, begeleiding van de samenzang, prediking, zondagsschool-leiding, kringleiding e.d. gedaan worden. Bij minder leden moeten echter meer mensen, *verhoudingsgewijs*, die taken uitvoeren of *dezelfde mensen moeten dit vaker doen* wat een vaak negatieve wissel trekt op ze want uiteindelijk wordt het ze simpelweg te veel... Zo was ik recent in een dienst waar de voorganger niet alleen predikant was, maar ook de zang moest begeleiden en toen de beamer uitviel tijdens de zangdienst ook nog eens de laptop moest rebooten en goed instellen waarbij de samenzang onbegeleid verder ging. Dat wekt bij een ‘nieuwkomer’ een verkeerde indruk. Er zat daar één man allerlei taken te verrichten, en in de zaal zaten 11 mensen niets te doen (de 12e deed de beamer, de 13e was de zangleider). Dat kan simpelweg op den duur niet lang goed gaan; de man is méér dan het schaap met 5 poten, hij had er wel 10 nodig... In een grote gemeente kun je deze taken over 3 of meer mensen verdelen. Niet alleen was hij in de dienst met te veel taken belast, ook in het gemeentelijk leven zal deze voorganger té veel taken op zijn schouders hebben. Deze gemeente kán niet eens groeien, want het zou de betreffende voorganger gewoon te veel worden.
- ✓ Weinig impact op de omgeving doordat de gemeente “niet zichtbaar” is.
Een gemeente kan lokaal impact hebben doordat de omgeving de gemeente ‘ziet’, activiteiten, mond-tot-mond reclame, enz. Een kleine gemeente, wederom door het beperkte aantal mensen, is aangewezen op dezelfde kleine groep en binnen de groep kan simpelweg de bekwaamheid ontbreken voor deze zaken. En als die er wel is, is dit vaak gekoppeld aan één of twee zeer actieve mensen. Wanneer die (te) oud of ziek worden of vertrekken bijvoorbeeld vanwege verhuizing e.d., valt alles als een kaartenhuis in elkaar.
- ✓ Niet aantrekkelijk voor nieuwkomers
Zie ook eerder (vergrijzing). Wanneer er in een gemeente bijv. maar 2 of 3 gezinnen met kinderen zijn en één van die gezinnen vertrekt, kan dit desastreus uitwerken voor het kinder- of

tiennerwerk. En géén kinder- of tienerwerk in een gemeente betekent: niet “aantrekkelijk” als gemeente voor nieuwe leden/gezinnen;

✓ Verstard

Zoals eerder opgemerkt is een voordeel dat de gemeente *potentieel* flexibeler is. Maar, helaas is vaak het tegendeel het geval: de gemeente, meestal het leiderschap, is vaak verstard (dit is vaak één van de oorzaken zelfs dat veel mensen de gemeente verlaten, vernieuwing in welke vorm dan ook wordt per definitie afgewezen en dit frustrereert mensen waardoor ze uiteindelijk de gemeente verlaten).

Missionaire instelling

Wanneer een gemeente start, is de gedachte en hoop altijd dat de gemeente zich zal ontwikkelen en zal gaan groeien immers: anders begin je geen gemeente met elkaar! Je begint met elkaar een gemeente omdat je een plaats van samenkomst wilt bieden *voor jezelf én anderen*, rondom het Woord van God. De gemeente is recent of in vervlogen jaren ontstaan **vanuit die missionaire grondhouding en die houding moet weer aangenomen c.q. hervonden worden!**

| Elke gemeente is, bij aanvang, missionair ingesteld.

Na verloop van tijd zie je echter vaak dat de nieuw ontstane gemeente de missionaire intenties en gedachte loslaat. De gemeente ‘groeit niet’ of groeit niet meer, *en men legt zich daar bij neer*, of is gegroeid tot een punt dat iedereen ‘tevreden’ is. De ‘status quo’ die is ontstaan is een situatie waar men zich dus ofwel bij heeft neergelegd (vaak uit onmacht) of,.. zeer content mee is!

De status quo *koesteren*, of je daar bij neerleggen uit een soort van ‘onmacht’, is iets wat je in veel kleinere gemeenten ziet. Recent bezocht zoals eerder aangehaald een gemeente waar men deze worsteling ook al jaren voerde. Er waren inmiddels geen kinderen meer in de samenkomst, waardoor er ook geen zondagsschool meer was. Er waren nog zo’n 20 volwassenen die tot de gemeente behoorden. Toen ik de dienst bezocht waren er slechts 13 volwassenen aanwezig (door de vakantie). Een hele goede dienst, prima, *Bijbelse*, prediking op aanstekelijke manier gebracht. Een mooie plek. Alle faciliteiten aanwezig. Hoe kan het dan, vraag je je af als bezoeker, dat deze gemeente –zoals een van de broeders die ik sprak na afloop- al jaren op het “net wel/net niet doorgaan” punt balanceert? In de plaats, met maar liefst 25.000 inwoners, zelf is slechts één andere gemeente die Evangelisch georiënteerd is (Charismatisch), en deze is later ontstaan en eveneens zeer klein.... Statistisch gezien zou er een gemeente met 250 à 300 leden kunnen bestaan!

En zo zijn er *zoveel* gemeenten. Zeer klein, en worstelend om te overleven. Eén van de redenen die vaak wordt aangevoerd is: de “zuigkracht” van grote gemeenten uit de regio. Die gemeenten waar mensen van heinde en verre met de auto naar toe rijden om daar een dienst te beleven. Maar... zoals eerder opgemerkt: wil je juist *die* mensen aan je gemeente binden? Dan moet je er enorm energie in steken om ze niet alleen binnen te krijgen maar ook om ze ‘vast te houden’, wetende dat een groot deel van hen weer zal vertrekken. Dan moet je dezelfde methode gaan toepassen als deze gemeenten, de ‘free riders’ tactiek toepassen, faciliteren enz. Wil je, als gemeente, een laagdrempelige ‘draaideurgemeente’ worden? Of kies je voor een andere insteek?

| De financiële schuldenlast van een kerk is het salaris van de duivel - Henry Ward Beecher

Want, ook al ben je dan een grote gemeente, met misschien wel honderden leden, je gemeente is *net zo instabiel en in zijn voortbestaan bedreigd* als de kleine gemeenten met 20 à 30 (volwassen) leden! Zodra er een nieuwe hype voorbij komt, zal een groot deel van de leden weglopen naar de gemeenten waar men aan die hype meedoet (ik heb dit meerdere malen gezien). Of, zodra de, vaak populaire, prediker uit zo'n gemeente weg gaat, zal een groot deel van de leden ook vertrekken.

Dit zag ik een aantal jaren geleden in een gemeente met meer dan 600 leden. Toen de voorganger naar een andere plaats beroepen werd, vertrok vrij snel daarna ruim een derde van de leden – waarvan een aantal zelfs de voorganger 'nareisde' naar zijn nieuwe gemeente! De rest bleef achter met een veel te groot gebouw en een enorme schuldenlast (hypotheek). Deze klap zijn zij maar net te boven gekomen maar het scheelde niet veel of deze gemeente was daar aan ten onder gegaan.

Dat is namelijk één van de grote problemen van de grote 'groeigemeenten'; de gemeente kan net zo makkelijk 'omvallen' - of zelfs failliet gaan. Denk bijvoorbeeld aan het debacle van de kerk van Robert Schuller, de Crystal Cathedral, die in 2011 onder haar schuldenlast bezweek.

De schuldenlast of hoge kosten die men maakt voor huur en salarissen, noodzakelijk om de grote groep te faciliteren, is vaak een molensteen om de nek van dergelijke gemeenten – en op zijn minst een grote, verlamme, zorg waardoor er geen geld meer is voor ondermeer Evangelisatie.

Van de leden van de gemeente worden dan vaak ook *enorme financiële offers gevraagd*, tienden en soms zelfs daar bovenop "een maandsalaris extra" (samen 2,2 maandsalarissen!) waarbij men niet schroomt elementen uit de theologie van het welvaartsevangelie van stal te halen om het doel te bereiken. <http://goedgelovig.wordpress.com/2010/07/06/ook-vrije-baptisten-aan-de-megacollecte/>

Bijbelse gemeentegroei-principes

Mijn excuses voor deze lange inleiding c.q. voorbeschouwing. Maar het leek mij goed om mijn eigen ervaringen en observaties eerst te beschrijven, alsmede de gegevens en feiten uit diverse onderzoeken te presenteren zodat u weet wat mijn invalshoek, achtergrond en de feitelijke gegevens zijn.

Doelgericht

Veel gemeenten en kerken hebben de afgelopen jaren het programma "Doelgerichte Gemeente" gedaan. Met als gevolg dat de gemeenten groeiden in ledental, in veel gevallen.

Wat is nu de kracht van programma's als "Doelgerichte Gemeente", de inhoudelijke kant even daar gelaten? De grote kracht er van is dit: het zorgt er voor dat een gemeente (weer) 'focus' krijgt.

Eigenlijk is dat ook gewoon het doel van deze programma's, al zullen zij dat zelf wellicht niet zo beschrijven. Een Doel, een 'missie' (van het woord 'missionair'!) voor de Gemeente formuleren en de leden er aan committeren. Het *maakt in principe niet eens uit wát het programma is* wat men nastreeft als groep mensen, als gemeente, *als er maar een consensus is over de gezamenlijke visie en missie.*

Dat geeft een groep mensen, dus ook een gemeente, (weer) dynamiek, motiveert en stimuleert. Zo werkt het in het verenigings- en bedrijfsleven ook. En ook bij sektarische groepen zie je dit verschijnsel heel duidelijk. Men heeft een bepaalde opvatting en draagt deze met verve uit – het is zo'n beetje het levensdoel van alle leden van een dergelijke groep om anderen te overtuigen van hún "*heerlijke waarheid*". Voorbeelden hiervan zijn onder andere de Jehova's Getuigen, Universalisten (Alverzoeners), Sabbatsvierders, e.d. – te pas en te onpas dringen zij hun visie op aan wie het maar horen wil. Hun boodschap staat zó centraal in hun opvattingen, ze zijn er zó op gefocust, dat het álles is waar ze over kunnen spreken en *niet rusten voordat anderen hun opvattingen ook gaan delen.*

Waarom is dat? Omdat zij daar enórm in hebben geïnvesteerd: in tijd, geld, energie.. het is *hun* waarheid, en.. zij verwachten (onbewust) dat anderen -als 'rendement' van hun investering- dit ook zullen omarmen. Die verwachting is bij hen gewekt door hun leiders, en zij "moeten" dat dan (ook) waarmaken. Door de vasthoudendheid die ze daarbij aan de dag leggen gebeurt dit dan ook.

Over de inhoud van zo'n programma of de opvattingen van dergelijke bewegingen kun je van mening verschillen, de *uitwerking* er van is, hoe dan ook, dat de groepering of gemeente een doel voor ogen heeft en daar naar gaat handelen – als groep. Natuurlijk zal een groot deel ook gewoon 'meeliften' maar zoals eerder opgemerkt is dat een –door het leiderschap- ingecalculerde 'verliespost'.

Daarom ook zie je dat veel gemeenten, bewust of onbewust, met regelmaat 'nieuwe dingen' organiseren. Bijvoorbeeld: een nieuw gebouw. Een speciaal programma (Doelgericht Leven, Celebrate Recovery, enz). Verbouwing of uitbreiding, of wéér een nieuw gebouw. Taakgerichte gemeente. Gaven-gerichte gemeente. Genezingsdiensten. Zendingsprogramma's.

Zolang de gemeente maar in beweging gehouden wordt en nieuwe doelen gesteld krijgt waar je de meerderheid 'achter' kunt krijgen. Net als bij een 'gewoon' lichaam – dat is ook niet gemaakt om stil te zitten want dan wordt het ongezond. En zo worden de gemeenten continue geprikkeld, in beweging gehouden - "*De neuzen dezelfde kant op, groepsdenken, focus, in beweging houden*".

En juist dit gezamenlijk optreden en handelen zorgt er voor dat een gemeente niet meer de 'ingedutte zelfgenoegzame' of 'apathische' groep is die ze was, maar actief wordt. En activiteit zorgt *altijd* voor (een) resultaat. Mensen worden enthousiast, komen in beweging, en.. dat werkt aanstekelijk; het vuurtje 'slaat over' en anderen komen er op af. Want, wie wil er nu niet behoren tot de 'snelst groeiende kerk in Nederland' of 'de grootste gemeente in de wijde omtrek'?

Zo beschouwd, klinkt het allemaal erg simpel wellicht. En dat is het ook. Inhoudelijk, nogmaals, kun je van deze programma's alles vinden: er 'tegen' zijn, of er helemaal 'voor' zijn. Dat doet voor het onderliggende principe even *niet* ter zake; het gaat in dit geval om het principe, dat wil ik helder maken.

Maar, is dat Bijbels?

De vraag is – is dat dan de Bijbelse methode die wij moeten toepassen voor Gemeentegroei? Ik hoor bij wijze van spreken de criticasters inmiddels al “grommen”

- “Doelgerichte Gemeente als voorbeeld! Het is ongehoord!”
- “Hoe kom je er bij dit soort principes te gaan promoten!”
- “Al dat moderne gedoe, over Visie en Missie, dat hebben wij niet nodig!”
- “Dat gaan wij dus NIET doen! Dat kan nooit goed zijn!”
- “Dat is tegen de Bijbel! Water bij de Wijn!”

Dan hebt u *het punt gemist* waarover ik schrijf. Want wat we tot nu hebben gedaan is een *analyse* geven en uitzoeken waarom andere gemeenten wél groeien, en sommigen totaal niet.

Focus

Eén van de belangrijkste zaken bij de verkondiging van het Evangelie is: Focus. Dat is: je richten op een bepaald doel. Ja, “Doelgericht”. Inderdaad.

Paulus was bijvoorbeeld één van de méést ‘doelgerichte’ mensen ooit.

Ik loop daarom niet zonder duidelijk doel en ik vecht zó met de vuist dat ik niet maar wat in de lucht sla. – 1 Kor 9:26

Wat was het waarvoor hij aan het ‘lopen’ was, waarvoor hij aan het vechten was? Wat was zijn Grote Doel in het leven? In 1 Kor. 9 vergelijkt hij zichzelf met een wedstrijdloper en een worstelaar en zijn doel is, vers 19, “**om meer mensen te winnen**” – **mensen winnen voor Christus**, dát was waar Paulus voor leefde. Dat was zijn Grote Doel in het leven.

En hier zien we iets opmerkelijks; Paulus had als doel ... “***Mensen winnen voor Christus***”, de Jood was hij een Jood, de Heiden een Heiden, voor de zwakke was hij zwak,... met andere woorden: hij richtte zich op ***hen die de Here Jezus nog niet kenden***. ***Niet op hen die de Here Jezus al wél kenden***.

In Handelingen 18:24-28 lees je bijvoorbeeld over Apollos. Hij kende alleen de doop van Johannes. En we lezen dat hem de weg beter wordt uitgelegd door Priscilla en Aquila. Wat lezen we dan? Moet hij zich vervolgens “bij hen” voegen?

En toen hij naar Achaje wilde oversteken, moedigden de broeders hem daartoe aan en schreven aan de discipelen, dat zij hem vriendelijk moesten ontvangen. Deze, daar aangekomen, was door (Gods) genade van veel nut voor hen, die geloofden.- Hand. 18:27

Zij moedigen hem aan, ***niet*** om bij de plaatselijke gemeente te blijven maar om ***verder te trekken*** en het Evangelie te verkondigen, met als gevolg.. dat hij voor de gelovigen ***in Achaje*** een geweldige hulp en onderwijzer was. Ze hadden ook kunnen zeggen: “Blijf hier, en wees ons tot hulp! Bouw onze gemeente mee op, dat we groter worden en groeien!”. Maar dat was niet God's plan. Ze lieten zich door de Geest leiden en hij werd tot grote zegen daardoor.

In Handelingen 19, vers 1-7, zien we nogmaals dat, in dit geval, er door Paulus een groepje gelovigen wordt gevonden die eveneens alleen de doop van Johannes kenden. Paulus onderwijst hen over de doop in Christus Jezus, doopt hen, *en trekt verder*. Hij zegt niet “En nu moet je je aan sluiten bij de gemeente hier” of “Je moet nu met mij meekomen”, nee, *hij laat ze op de plaats waar ze zijn* – en daar zullen ze net als Apollos tot veel nut zijn geweest.

Aan de vrucht herken je de boom – wat is de vrucht van de meeste ‘gemeentegroei’ programma’s? Dat mensen van de éne gemeente overstappen naar de andere. Zie eerder aangehaalde voorbeelden. Er is nauwelijks sprake van ‘autonome groei’, dat wil zeggen: ***er komen nauwelijks mensen tot geloof van buiten de kerk of gemeente***. Paulus’ doel was niet “de grootste gemeente stichten”, maar: zielen redden. Als gevolg daarvan ontstonden lokale gemeenten en groepen, maar soms, zie eerder, was er al een groep en liet hij ze zoals ze waren – eventueel na enig extra onderwijs te hebben gegeven.

Bijbelse gemeentegroei? Die moet gericht zijn op:

- a. De ongelovige mens door de prediking van het Evangelie *tot geloof brengen*;
- b. Deze ongelovige mens daarmee *toevoegen aan het Lichaam van Christus*.

Dit kan overigens betekenen dat we mensen het Evangelie brengen, zij tot geloof komen, en vervolgens *zich voegen bij een andere gemeente*. Of, dat we onderwijs verstrekken aan mensen en zij hun voordeel er mee doen maar zich niet aansluiten bij onze ‘kerk’ of ‘beweging’. Dat is, zoals we nu kunnen weten, ook helemaal niet belangrijk waar ze zich aansluiten! Zolang ze maar gaan behoren tot het wereldwijde Lichaam van Christus!

Veel mensen hebben daar extreem veel moeite mee, dan zeggen ze:

“Maar ik heb die persoon tot geloof gebracht... waarom blijft hij of zij dan tóch binnen de gemeenschap waar ze bij hoorden-of: gaan naar een kerk die bij een andere denominatie hoort (enz) terwijl ze nu zouden moeten weten dat daar het Evangelie niet volledig verkondigd wordt”

Of, je hoort:

“Maar ze zijn via ónze gemeente tot geloof gekomen en nu verlaten ze ons en gaan ze dáár heen?!”

Is dat zo? Hebt ú iemand tot geloof gebracht? Heeft úw gemeente dat gedaan? Of bent u een werktuig in de hand van de Heilige Geest geweest? Hebt u niet gewoon gedaan wat de Here God gevraagd heeft en een mens tot Hem geleid...? Staat het Hem niet vrij te doen wat Hij wil met Zijn kinderen en hen de weg te laten gaan die Hij met ze wil gaan? Het is helemaal niet aan u en mij om daar ook maar één woord van be- of veroordeling over te spreken!

De focus van de gelovige, van de gemeenten, moet dus liggen op Evangelisatie. Mensen leiden tot de Here Jezus. De focus mag nooit –in eerste instantie- de eigen gemeente, en groei daarvan, zijn. Want zodra dát de focus wordt, zal dit leiden tot het ‘binnenhalen’ van mensen die de Here Jezus al kennen en hun eigen kerk of gemeente verlaten ...

Met als gevolg dat de gemeente die zij verlaten, en dat hebben we regelmatig zien gebeuren, wellicht vervolgens niet meer 'leefbaar' is omdat er mensen wegvallen daar die voor die gemeente wellicht hard nodig waren. Al was het alleen maar 'vanwege het getal'.....

Wat zegt de Bijbel nu eigenlijk over 'gemeentegroei'?

Wat zegt de Bijbel nu over gemeentegroei? Zegt de Bijbel daar (in)direkt iets over? We hebben er al iets over gelezen. Centraal, in het Nieuwe Testament, staat namelijk niet de groei van een lokale kerk of gemeente, maar het Lichaam van Christus – de wereldwijde Gemeente. Het **individu** dat Christus aanvaardt is véle malen belangrijker voor de Here God dan de vraag of een gemeente nu bestaat uit 10, 20, 500 of 2700 leden.

Dat is volstrekt, **volstrékt**, irrelevant! De Here Jezus zei zelf immers, en deze tekst staat naar mijn mening niet voor niets opgetekend in het Woord:

“Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in hun midden.”

Mat. 18:20.

“Ja, Maar!” - zeggen we dan – “Met twéé mensen kan je geen gemeente zijn!” .. Wist u dat “Ja, Maar” hetzelfde is als “Nee”? Oftewel, als we beginnen met “Ja, Maar!” zeggen we “Nee!”. En in dit geval zeggen we dan “Nee!” tegen de woorden van de Here Jezus zelf. Nogmaals: “Twee of drie”. Dat is voldoende, volgens onze Here! **Dáár is Hij in hun midden**. Mensen kijken naar het getal. God kijkt naar het hart van de mens. We lezen niet voor niets in 1 Sam. 16:17

“Het komt immers niet aan op wat de mens ziet; de mens toch ziet aan wat voor ogen is, maar de HERE ziet het hart aan.”

Dat is dus de invalshoek die we moeten kiezen. Het hárt van de mens. Het bereiken van die mens, **die Christus nog niet kent**. Vanuit die gedachte lezen we vervolgens in Gods Woord:

- ✓ **De Here zal de Gemeente bouwen**
“En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze *petra* zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen”. Mat 16:18.
- ✓ **Het fundament van de Gemeente (de 'petra') is Christus**
“Want niemand kan een ander fundament leggen dan wat gelegd is, dat is Jezus Christus”. 1 Kor. 3:11.
- ✓ **Christus is het hoofd van de Gemeente**
“En Hij heeft alle dingen aan Zijn voeten onderworpen en heeft Hem als hoofd over alle dingen gegeven aan de gemeente, die Zijn lichaam is en de vervulling van Hem Die alles in allen vervult”. Ef. 1:22-23.
- ✓ **Christus is leven, Hij is het die leven geeft – ook aan de gemeente**
“Ik ben gekomen, opdat zij leven hebben en overvloed hebben”. Joh. 10:10. En, Paulus schrijft verder: “Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt en koestert het, zoals ook de Heere de gemeente. Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente”. Ef 5:29-30.

Groei is dus een *relatief* begrip – want zoals gezegd, groei van de lokale gemeente is iets wat helemaal niet centraal staat in de Bijbel. Het is Christus' lichaam, Hij voedt- en koestert het, Hij bouwt het, Hij is het hoofd er van.. Het is alles Christus! En een gezonde gemeente, die groeit!

Het is daarom zeker niet verkeerd om er naar te streven een gezonde, levensvatbare, groeiende, lokale gemeente te hebben, integendeel. Immers, de gemeente is een middel om getuigenis af te leggen. De onderlinge samenkomst, hoe groot of klein ook, is tevens noodzakelijk voor de gelovige om geestelijk te groeien (Hebr. 10:25). En, zeker niet onbelangrijk, als er mensen tot geloof komen, moet er een plaats zijn waar zij verder kunnen groeien als discipel van de Here Jezus. De (plaatselijke) gemeente is daarvoor dé aangewezen plaats!

Een gemeente kan daarom *levendig, levensvatbaar en geestelijk gezond* zijn ondanks de (kleine) omvang. Een gemeente kan, ook als zij klein is, in genade en kennis groeien, zich onderwerpen aan de wil van de Here Jezus, .. en daardoor groei ervaren – niet noodzakelijkerwijs in getal, maar wel geestelijk. Daartegenover *kan* staan de gemeente die grote zalen vol trekt, terwijl ze geestelijk dood is.

Hoe groeit een gemeente?

Zoals elk organisme, en de gemeente hoort een 'levend organisme' te zijn, is de lokale gemeente ontstaan uit hen die het zaad hebben gezaaid, geplant. De Evangelisten. Vervolgens hen die water hebben gegeven aan de plant – het 'begieten en bemesten' – de onderwijzers, voorgangers, de zondagsschool leid(st)ers, .. oftewel: hun geestelijke gaven hebben gebruikt voor de groei van de lokale gemeente.

Maar,.. de groei is niet *veroorzaakt* daardoor. De groei *wordt gegeven door God* zelf!

“Wie is Paulus dan, en wie is Apollos, anders dan dienaren, door wie u tot geloof gekomen bent, en dat zoals de Heere aan ieder van hen gegeven heeft? Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God heeft laten groeien. Dus is dan noch hij die plant iets, noch hij die begiet, maar God, Die laat groeien”. 1 Kor. 3:5-7.

God is het die de groei geeft. En als God wil dat de gemeente getalsmatig groeit, dan groeit de gemeente getalsmatig. Maar als Hij wil dat de Gemeente (éérst) geestelijk groeit, dan zal Hij de gemeente geestelijk laten groeien. Misschien vraagt u zich als lid, voorganger of oudste(n) van een gemeente wel af: “Waarom is onze gemeente zo klein, waarom is het al jaren aanmodderen om de zaak draaiende te houden?”. **Richt u dan op God**. Niet op de mens, niet op het getal, dat ‘voor ogen’ is, maar op de gééstelijke zaken.

Ik ben er van overtuigd, dat als een gemeente klein is, God kennelijk wil dat dat zo is – alhoewel er natuurlijk wel een ‘voorbehoud’ gemaakt moet worden....

Er moet namelijk wel degelijk een balans zijn tussen ‘planten en begieten’.. Het kan dus ook zo zijn dat er in de gemeente iets ‘mankeert’, onderzoek u zelf, uw gemeente, kijk wat er aan de hand is?

Wellicht spelen er zaken in het leiderschap, of in de gemeente zelf. Is de gemeente geestelijk gezond? Of zijn er zaken in de gemeente die niet door de beugel kunnen? Is de leiding van de gemeente wel opgewassen tegen zijn taak? Ligt er té veel werk bij één persoon of een kleine groep personen? Heerst er een verkeerde sfeer of ‘geest’ in de gemeente? Zijn we hautain, sektarisch,.. Zijn er redenen waarom we als gemeente de groei van het Lichaam in de weg staan, waaróm kan de Here géén

groei geven aan de gemeente waar we toe behoren? Trekken we, of richten we ons op, de verkeerde doelgroep? De “draaideur Christenen” in plaats van de ongelovigen (die het Evangelie zoveel harder nodig hebben maar waar we geen aandacht aan besteden?!).

Elk mens in de lokale gemeente moet weten welke gaven hij of zij heeft, én... die gaven gebruiken. Als we ons alleen maar richten op het ‘begieten’, dus op studie, prediking, .. oftewel “geestelijke groei” **zijn we op onszelf gericht**. En “planten” we niet meer. Met andere woorden: we verkondigen het Evangelie niet. Dan wordt dat ‘begieten’ op den duur zelfs gevaarlijk, mogelijk zelfs een doel op zich. We verzamelen alleen nog maar kennis “in ons eigen voordeel” – en mogelijk worden we dan zelfs ‘opgeblazen’ (zie eerder, onder “Kleine Gemeente”).

Als dat gebeurt, zal de gemeente totaal niet meer groeien, niet in de geestelijke zin maar ook niet in getalsmatige zin, omdat we totaal niet meer gericht zijn op de zielen die redding nodig hebben maar **egocentrisch** bezig zijn zie 1 Kor. 8:1, Kol. 2:18, 1 Tim 6:3,4 terwijl we **Christocentrisch** moeten zijn als gemeente en gelovige!

Een levende gemeente

We hebben in het Woord van God een prachtige illustratie van de levende gemeente in de Gemeente van Jeruzalem:

En zij bleven volharden bij het onderwijs der apostelen en de gemeenschap, het breken van het brood en de gebeden. En er kwam vrees over alle ziel en vele wonderen en tekenen geschiedden door de apostelen. En allen, die tot het geloof gekomen en bijeenvergaderd waren, hadden alles gemeenschappelijk; en telkens waren er, die hun bezittingen en have verkochten en ze uitdeelden aan allen, die er behoefte aan hadden; en voortdurend waren zij elke dag eendrachtig in de tempel, braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en eenvoud des harten, en zij loofden God en stonden in de gunst bij het gehele volk. En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden. Hand. 2:42-47.

Deze eerste gemeente mag met recht een ‘Mega Kerk’ genoemd worden. Er waren in het begin al snel een 10.000 gelovigen in Jeruzalem. Maar, ... hoe kwamen zij samen? Huurden ze de Tempel af voor een mega-dienst elke zondag?

- ✓ Ze bleven volharden in het onderwijs;
- ✓ Ze braken het brood;
- ✓ Ze baden samen;
- ✓ Er gebeurden tekenen en wonderen;
- ✓ Ze hadden alles gemeenschappelijk;
- ✓ Ze hadden oog voor de behoeftigen;
- ✓ Ze zochten elke dag de Here (in de Tempel);
- ✓ Hadden huissamenkomsten (broodbreking ‘aan huis’);
- ✓ Ze waren met blijdschap vervuld;
- ✓ Ze waren eenvoudig van hart (geloven ‘als een kind’);
- ✓ Ze loofden God;
- ✓ Stonden goed bekend (als Christelijke gemeenschap) bij iedereen;

Let nog eens op het slot, in het bijzonder, van dit gedeelte? “En de Here voegde toe aan de kring!”

Met andere woorden, God voegt de mensen toe, maar er staat voordat we dat lezen wel een opsomming van zaken die in de Gemeente plaatsvond waardóór Hij kon toevoegen! Volharden in onderwijs, samen het avondmaal vieren, samen bidden, samen delen, oog voor de mensen die behoeftig waren, de Here God zoeken, samenkomsten houden, ..

Moet aan al deze zaken worden voldaan? Sommigen zullen bijvoorbeeld meteen tegenwerpen: “Wonderen en tekenen gebeuren tegenwoordig niet meer, dat was een andere bedeling!”. Ik zeg: “Waarom niet?”. Wie zijn wij om God te beperken?

Als Hij wil dat er in Zijn gemeente een wonder gebeurt, of een teken, zodat het Evangelie voortgang vindt (want dát is natuurlijk de voorwaarde er voor!) dan gebeurt dat. Wie zijn wij om te bepalen of iets wel of niet tot “een bepaalde bedeling” behoort? Dan maken we Gods Woord dood en krachteloos door onze eigen ‘theologie’ en traditie vgl. Markus 7:13.

Wanneer een Gemeente een lévende gemeente is, een geestelijk gezonde gemeente, met de juiste focus (= doel), namelijk: de óngelovigen het Evangelie van Christus Jezus brengen dan.. zal de HERE mensen toevoegen.

Wij kunnen als mensen nog zulke mooie programma’s bedenken, de dienst liturgisch vernieuwen, moderne middelen gebruiken,.. een geweldige begeleidingsband, prachtige liederen, een geweldige prediker, .. het doet allemaal niet ter zake als we als gemeente niet onze Here Jezus Christus als hoofd erkennen, Hem Zijn werk laten doen, willen opgroeien in Hem.

1 Petrus 2:1-5

1 Legt dan af alle kwaadwilligheid, alle bedrog, huichelarij, afgunst en alle kwaadsprekerij, 2 en verlangt als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid, 3 indien gij geproefd hebt, dat de Here goedertieren is. 4 En komt tot Hem, de levende steen, door de mensen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en kostbaar, 5 en laat u ook zelf als levende stenen gebruiken voor de bouw van een geestelijk huis, om een heilig priesterschap te vormen, tot het brengen van geestelijke offers, die Gode welgevallig zijn door Jezus Christus.

Het gaat er, nogmaals, uiteindelijk om dat we ons als gelovigen, die samen de Gemeente vormen, ons richten op de zielen die verloren gaan – de óngelovigen. Zij hebben ons, als Gemeente, hard nodig want wij zijn degenen die hen moeten vertellen over Christus Jezus.

Resumerend

Als we het voorgaande samenvatten dan zien we dat gemeentegroei iets is wat feitelijk een natuurlijk proces is, het gevolg van een gezonde gemeente waar de leden, de gemeente als geheel, zijn gericht op de ongelovige mens. Gemeentegroei moet zich niet richten op hen die de Here Jezus al kennen.

"I hear many people talking with disgust about the indifference in the world to Christ; Christ is far more concerned with indifference in the church, for that is what causes indifference in the world. Believe me, where a church is on fire, people will be hot and cold towards the church; they will be violently antagonistic or violently pro, but they will not remain lukewarm outside if the church is not lukewarm inside. They will take up attitudes, and a church that is hot will make a world cold or hot." - David Pawson

De gemeente moet zich dus richten, focus houden op, de ongelovige. Daarnaast moet de gemeente streven naar een goede geestelijke gezondheid van de gemeente zelf. Wanneer de gemeente zich dáár namelijk op richt, dan zal de wereld niet meer zo onverschillig zijn ten opzichte van Christus en zal, zie het citaat hiernaast, reageren. Met afschuw, met haat, verwerping of,.. met interesse, nieuwsgierigheid, en uiteindelijk zullen er mensen zijn die Christus' offer accepteren.

Dan slaan we niet meer met onze vuisten zomaar wat in de lucht of lopen we doelloos rondjes, nee.. dan strijden we de wedstrijd, lopen we 'de race', om te winnen - om de prijs niet te missen!

Hoe de gemeente zich hier op moet richten is iets wat per gemeente verschillend is. Mijns inziens moet het *altijd* gepaard gaan met *verootmoediging* voor de Here – want, we zijn doelloos bezig geweest en feitelijk is dat tegen Zijn wil-, *gebed* (aanbidding, lofprijs) en *gericht zijn op de onderlinge gemeenschap*, de gemeente.

Het kan niet anders dan dat de Here dan de groei gaat geven. Dat we als gemeente(n), als gelovigen, (weer) beginnen met planten, met zaaien. Want dát is onze taak; daarvoor zijn we hier op deze wereld. Dat vergt Focus en.. "in beweging komen", inzet, actie!

Zoals C.S. Lewis, en ik geef nu de vertaling in het Nederlands, waar we mee begonnen zo duidelijk laat zien:

"DE KERK BESTAAT VOOR GEEN ENKELE ANDERE REDEN DAN DEZE: MENSEN TREKKEN TOT CHRISTUS. OM HEN NAAR HET BEELD VAN CHRISTUS TE MAKEN. ALS WE DAT NIET DOEN, DAN ZIJN ALLE KATHEDRALEN, GEESTELIJKEN, ZENDINGSPPOSTEN, ZELFS DE BIJBEL ZELF, EEN TOTALE VERSPILLING VAN TIJD. GOD WERD EEN MENS MET GEEN ENKEL ANDER DOEL DAN DIT" – C.S. LEWIS